

בית פרישת בחר תשי"ם לפ"ק

ממנה, דוגמת הנשמים, ולכן חוק ממזות 'שמור' יום השבת, יש עוד מזות מימי החול על יום השבת, והם השפעה מימי השבת, מה שמקבל ביום השבת ה החול. ולכן לוקחים גם אסא, לשום לב הן על ז. וזוה יתיב דעתיה של שעוסקין כל ימי החול ים זהם על דרכי התורה מהארחת יום השבת.

כי אמרו חז"ל (שבת אמונת עתיך וגו' ישעיה זרעים. וכחצו החוספות ימי עולמים וזרע ע"כ. בע העולם הוא שזורעין ה אמונה, כי רואין זאת העולם זרעין. אבל לא כיר שהארץ אין זה שום הוא זרע משום שמאמין בהאדמה שיצמיח, והוא ה שהוא זרע. וכח זה יעמו שקוע במחשבה זו, לזורך פריקתו אינו דרך בחי העולמים וזרע, כח בת קודש כראוי, כאשר לה', וזוה יתיב דעתיה, ואז אללם חיי עולם ולא ימי העולמים וזרע.

בסעודת ל"ג בעומר יום ג' פרישת בחוקותי שנת תשי"ם לפ"ק

בגמרא (מעילה ז.) פעם אחת גורה מלכות גזירה על ישראל שלא ישמרו שבת ושלא ימולו בניהם ושיבעלו נדות וכו', אמרו מי ילך ויבטל את הגזירה, ילך רבי שמעון בן יוחאי שהוא מלומד בנסים ע"כ. ויש לדקדק הלל כל התנאים היה בידם לעשות נסים, וכמו שאמר אנטונינוס לרבי, ידענא דאפילו זוטרי דאית בכו מחיי מימי נינאו (עבודה זרה י.). ומהו הכח המיוחד ברבי שמעון שהוא מלומד בנסים? ונראה דהנה העולם נברא בהמורה הקדושה, וכדאיתא במדרש (ב"ר א-ה) ואהיה אללו אמון (משלי ה-ג) התורה אומרת אני הייתי כלי אומנתו של הקב"ה, בנהוג שבעולם מלך בשר ודם בונה פלטיין, אינו בונה אותה מדעת עצמו אלא מדעת אומן, והאומן אינו בונה אותה מדעת עצמו אלא דיפתראות ופנקסאות יש לו, לדעת היאך הוא עושה חדרים היאך הוא עושה שפשיין, כך היה הקב"ה מביט בתורה ובורא את העולם, והתורה אומרת בראשית ברא אלקים (א-ה), ואין ראשית אלא תורה דכתיב (משלי ח-כב) ה' קנני ראשית דרכו ע"כ. וכן אמרו בזה"ק (ח"ב קסא). אסתכל בה באורייתא וברא עלמא וכו' ע"ש.

ופעתה כמו שיש בתורה נגלות התורה שכל אחד רואה ומבין, ויש גם סמרי תורה, אשר אין שיעור לקודמיה, וליכא מידי ללא רמיזי באורייתא (מעניית ט.), ורבי עקיבא היה דורש על כל קוץ וקוץ תילי תלין של הלכות (מנחות כט.), והמה דברים שאינם נגלים ונראים לכל, כן לעומת זה יש בבריאת העולם, עלמא דאחגליא ועלמא דאחכסיא, ועלמא דאחגליא

היינו ההנהגה שהוא בדרך הטבע, שכל אחד רואה ומבין הנהגתו, ויש גם עלמא דאחכסיא, הנהגה מוסמרת שכל הטבע נכנע תחתיה, והיינו בדרך נס, אשר מי שאמר לשמן וידליק יאמר לחומץ וידלוק (מעניית כה.), אשר לא מובן בטבע אך יוכל חומץ להדליק. והיינו שהנהגת הטבע שרצה ומובן לבני אדם בשללם, שורשו מנגלות התורה, ומעשה נסים שהם היפוך הטבע הם מסמרי תורה. וזהו כוונת סמיכות התורה, "ולכל האוחות והמופחים וגו'" (דברים לד-יא), "בראשית ברא אלקים, שעם ב' ראשית, בראשית, שני חלקי התורה שנקראת ראשית, ברא אלקים את השמים ואת הארץ. וכמו שיש בתורה גם חלק הנסתר, כן יש גם בעולם הנהגת האוחות והמופחים.

והנה לדיק גזר והקב"ה מקיים (שבת נט:), אך יש בזה חילוקים, כי מי שכתו גדול רק בנגלות התורה, יש לו כח בעולם הטבע, בעלמא דאחגליא, בדברים המונהגים על ידי הטבע, אבל מי ששורשו בנסות שבתורה, כחו גדול גם לשנות את הטבע, ולזכות לנסים ולנפלאות בדברים שהם למעלה מהטבע. וזהו שאמרו במעלתו של רבי שמעון שמלומד בנסים, ששורש כח תורתו ולימודו הוא באותו חלק שמכוון נגד הנס, ולכן ילך רבי שמעון.

וזהו שאומרים (בומר בר יוחאי) בר יוחאי אשרי יולדתך, אשרי העם הם לומדיך, ואשרי העומדים על סודיך, לבושי חושן תומיך ואוריך. דאיתא (בזה"ק ח"ב רות מד.) שפעם אחת היה דבר בעיר לוד, ובה רבי שמעון להעיר, ושאלו

אוחו מה לעשות להנצל מן הדבר, ועבר בהעיר וראה שבני אדם מחים במגפה, ואמר כל זה בחוך העיר בזמן שאני שרוי בחוכה, הריני גוזר שהדבר יבטל. ושמעו בת קול שאמר לאו מכאן, שרבי שמעון בן יוחאי כאן והקב"ה גוזר גזירה והוא מבטלה. היה שם רבי חנינא ובל וסיפר הדברים לפני רבי מאיר, ואמר שחא דיליה מי יוכל למיקם ביה אי לאו כמשה. פתח ואמר, "ויאמר משה אל אהרן קח את המחטה ותן עליה אש מעל המזבח ושים קטורת" (במדבר י"א), וכחייב ויקח אהרן וגו', וכחייב והנה החל הנגף בעם, וכחייב ויעמוד בין המחים ובין החיים ותענר המגפה, כולי האי אינטריך ליה למטרם, ורבי שמעון בן יוחאי במימריה, הקב"ה גוזר והוא מבטל מוחנא ע"כ.

והנה אין עמידה אלא תפלה (ברכות כו:), וישראל עומדים בתפלה בזכותו, לעורר ישועות גם שלא כדרך הטבע, כי רבי שמעון מלומד בנאים. וזה אשרי 'העומדים' על סודך, שהם עומדים בתפלה ומתפללים עבור זכות סודך, אשר על ידו היה כמו גדול בהנהגת העולם היפוך הטבע האתגליא, ובזכות שורשו בקודות התורה, יש לו כח גם בשלא כדרך טבע העולם. ומסיים לבושי חושן תומיך ואוריך, כי אהרן הכהן הגדול היה לבוש בחושן ואורים ותומים, והיה צריך למחטה של קטורת לבטל המגפה, והעומדים ומתפללים על סודך, הם מעוררים גדול זכותו של רבי שמעון שזכה לבטל גזירות באמרי פיו כמו שביטל אהרן כהן גדול המגפה במחטה של קטורת.

וידוע שיטת רבי שמעון דדבר שאין מתכוין מותר (שבת מא:), והיינו שדבר שנעשה

בלי כוונה לא נחשב מלאכה. וענינו הוא, דכמו שיש בעולם עלמא דאתגליא ואתכסיא, וכן בתורה יש נגלות התורה ונסתרות, כמו כן בקיום מצות ה', יש עבודת ה' באתגליא ובאתכסיא, והיינו דיש קיום המצוה שנגלה ונראה לעיני כל, מפילין ומזוהה ושבת ותפלה כו', מה שכל אחד מקיים מצות ה' בפועל. אך יש גם עבודה פנימית באתכסיא, אהבה ויראה, דחילו ורחימו, נקיה ממשבח פניה, בלחי לה' לבדו, אשר כל זה הוא באתכסיא אשר רק ה' יראה ללבב.

ורבי שמעון ששורשו היה בתורת הנסתר, כן במצות ה' משיב רק המחשבה הפנימית שיש להאדם בהמצוה, ולכן מאריך בספר הזהר הק' בחשיבות העבודה של דחילו ורחימו. ומהאי טעמא סובר דדבר שאין מתכוין מותר, כי העיקר הוא רק הפנימיות, ומעשה עצירה שחסר ממנו המחשבה לא מקרי חטא, ולעומת זה מצוה שחסר ממנה הדחילו ורחימו לא מקרי מצוה.

ובגמרא (ברכות לה:), רבי שמעון בן יוחאי אומר, אפשר אדם חורש בשעת חרישה חורע בשעת זריעה וכו', תורה מה תהא עליה, אלא בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתן נעשית על ידי אחרים וכו' ע"ש. וביאורו הוא, כי בהיות שלשיטתו העיקר הוא המחשבה הטוהרה, הרי גם כאשר עוסק בענייני גשמיים אצל כוונתו בהם לשמים, ומקיים בכל דרכיך דעהו, שעוסק במשא ומתן וכוונתו לפרנס בני ביתו בזה לתורה ולעשות נדקה וחסד וכו', הרי המחשבה מעלה את המעשה ההוא שיחשב לדבר מצוה. והכתוב אומר (תהלים קכ"ג) יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך, ופירשו המפרשים כי בשעה שעוסק במשא ומתן רק הכפיים יעסקו

בה, אצל ראשו ומוח אשריך בעולם הזה ו כאשר עסקיו

והנה האדם העו ומחשבתו הו הרי ידוע מהבעל; במקום מחשבתו, וננ ועוסק בעבודת ה' רבי שמעון באמר, וכו', שהוא ומחשבת והזריעה, אז תורה יגיע כפיך כי תאכל. של מקום, הוא נמצא במקום החרישה, וה אחרים, כי מהותו האחרים הזרים ו

ואמר הכתוב (מה) כל מבקשיך. אזהבי ישועתך. ולכא הוא מדת הדין, ואי התכלית הוא להחלי רחמים? ונראה כי בני למנחם בנגינות מזמו

עומדים אנו בשב" רבי שמע חנא כמותו בין כל מקושרים עמו, וחו

זב מלאכה. וענינו הוא, דכמו
דאחגליא ואחכסיה, וכן בחורה
נסתרות, כמו בן בקיום מלות
באחגליא ובאחכסיה, והיינו
זנגלה ונראה לעיני כל, תפילין
א' כו', מה שכל אחד מקיים
אך יש גם עבודה פנימית
ויראה, דחילו ורחימו, נקיה
לתי לה' לזדו, אשר כל זה
אשר רק ה' יראה ללבב.

רשו היה בתורת הנסתר, בן
זחשיב רק המחשבה הפנימית
ה, ולכן מאריך בספר הזוהר
דה של דחילו ורחימו. ומהאי
זאין מתכוין מותר, כי העיקר
ומעשה עבירה שחקר ממנו
י חטא, ולעומת זה מצוה
לו ורחימו לא מקרי מצוה.

א' רבי שמעון בן יוחאי
אפשר אדם חורש בשעת
ת זריעה וכו', תורה מה
מן ישראל עושין רזונו של
ת על ידי אחרים וכו' ע"ש.
היות שלשיטתו העיקר הוא
הרי גם כאשר עוסק בעניני
בהם לשמים, ומקיים בכל
במשא ומתן וכוונתו לפרנס
ולעשות נדקה וחסד וכו',
אם המעשה ההוא שיחשב
אומר (תהלים קמ"ב) יגיע
וטוב לך, ופירשו המפרשים
שא ומתן רק הכפיים יעסקו

זה, אבל ראשו ומוחו ולבו יהיו צעזודת ה', אז
אשרך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא, לא כן
כאשר עסקיו הם גם יגיע ראשו.

והנה האדם העוסק במסחר, אבל ראשו
ומחשבתו הוא בדברי תורה ועבודת ה',
הרי ידוע מהבעל שם טוב ז"ע שהאדם הוא
צמקום מחשבתו, ונמצא שיושב אז בצית המדרש
ועוסק צעזודת ה' ואינו בשדה. ולכן האריך
רבי שמעון באמרו, אדם חורש בשעת חרישה
וכו', שהוא ומחשבתו הם שם צמקום החרישה
והזריעה, אז תורה מה תהא עליה, ונריך רק
יגיע כפיך כי תאכל. וזמן ישראל עושין רזונו
של מקום, הוא נמצא בצית המדרש, וגופו נשאר
צמקום החרישה, והרי מלאכתו נעשית על ידי
אחרים, כי מהותו בצית המדרש, וגופו הם
האחרים הזרים העומדים לרעות לאנכס.

ואמר הכתוב (תהלים מ"ז) ישישו וישמחו בך
כל מצבקים, ויאמרו תמיד יגדל אלקים
אוהבי ישועתך. ולכאורה נריך ביאור דהא אלקים
הוא מדת הדין, ואיך אומר יגדל אלקים, הרי
התכלית הוא להחליש ולמעט הדינים ולהרבות
רחמים? ונראה כי בימי הספירה אומרים המזמור,
למנחם צנגינות מזמור שיר וגו' (תהלים סז), אשר

עומדים אנו בצצ"ק קודם היומא דהילולא של
רבי שמעון בן יוחאי, אשר אין עוד
תנא כמותו בין כל התנאים שהיו הכלל ישראל
מקושרים עמו, וחוגגים את היומא דהילולא

יש זה מ"ט חיצות כמספר ימי הספירה, ויש
לכוין בכל יום חיצה אחת כמו שגרשם בהסידורים.
ויום ל"ג בעומר מכון נגד חיצת חלקים, ורמימי
לרמז בזה מה שאיתא בגמרא (סוכה מה:) שאמר
רבי שמעון בן יוחאי יכול אני לפטור את כל
העולם כולו מן הדין מיום שנבראתי ועד עכשיו
וכו' ע"ש. וזה נרמז בחיצת חלקיים, נוטריקון
יכול אני לפטור העולם מן הדין ע"כ.

וידוע כי חלקיים בגמטריא העצ"ע, ורבי
שמעון שהיה שורשו בנסתרות שבתורה,
ולעומת זה בנסתרות שבעולם, היה שולט על
הטבע להטותו לחסד ולרחמים, ויכול היה בכחו
לשנות הטבע ולפטור את העולם ממדת הדין.
- והנה חלקיים הוא מדת הדין, אבל כאשר
פוחחין ומגדילין את חיצת חלקיים לנוטריקון
שכל אות רומז על חיצה אחת, אז נרמז בחוכו
יכול אני לפטור את העולם מן הדין, וזה היה
כחו של רבי שמעון, ולכן ביומא דהילולא דליה
שמתעורר זכותו ציתר שאת, ישראל שמחים בו
שפטרם מן הדין. וזה שאמר ישישו וישמחו בך
כל מצבקים, ויאמרו תמיד יגדל אלקים, שיחגדלו
אומיותיה, יכול אני לפטור את העולם מן הדין,
כן יאמרו אוהבי ישועתך, שזכותו נוכה לראות
ישועות ונחמות.

בלימוד פרקי אבות פרשת קדושים שנת תשס"א לפ"ק

דיליה. וישראל אם אינם נביאים בני נביאים המה,
ובכל עת נרה ולוקה שופכים שיח על ליונו הק',
ומכל שכן ביומא דהילולא דליה אשר רצבות
ישראל פוקדים את קצרו בתפלה ותחנונים. והוא